

KINNITATUD
Kaitseväe juhataja 16.05.2022
käskkirjaga nr 855

Kaitseväe peastaap
analüüsi- ja planeerimisosakond
jõukasutuse võime jaoskond

KÄSIGRANAADI OHUTUSEESKIRI OE 2.6

Tallinn 2022

Ohutuseeskirja koostajad:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
kol-ltn Arti Levandi	Kaitseväe peastaap	J7-2 vanemstaabiohvitser
mjr Lauri Kriisa	1. jalaväebrigaad	staabi väljaõppeseksiooni ülem

Lisaks osalesid ohutuseeskirja väljatöötamisel või andsid eksperdiarvamuse:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
kpt-ltn Annes Vainamäe	Kaitseväe peastaap	J7-1 ülem
mjr Alar Karileet	Kaitseväe peastaap	APO jõukasutuse võime jaoskonna staabiohvitser
mjr Kaspar Saul	Toetuse väejuhatuse	materjaliteenistus, lahingumoonaseksiooni ülem
mjr Kaarel Arrak	2. jalaväebrigaad	staabi S3/7 pioneeriohvitser
v-vbl Inderk Ots	Riigi Kaitseinvesteeringute Keskus	taristusosakond harjutusväljade teenistus harjutusväljade taristuportfell lõuna piirkonna juht
pr Kristina Lepist	Kaitseväe Akadeemia	õppevara keeleteimetaja

Kooskõlastajad:

Sõjaväeline auaste, ees- ja perenimi	Struktuuriüksus	Ametikoht
kol Mati Tikerpuu	Kaitseväe peastaap	J7 ülem
kol-ltn Martin Kukk	Kaitseväe peastaap	jalaväeinspektor

Sisukord

1. peatükk. Üldsätted	4
2. peatükk. Läbiviimine	4
3. peatükk. Granaadi mõju- ja ohuala	5
4. peatükk. Isikkoosseis ja vastutus	5
1. jagu. Harjutusheitealal	5
2. jagu. Taktikaline olukord	6
5. peatükk. Granaadi kasutamine siseruumis	6

1. peatükk Üldsätted

1. Käsigranaadi ohutuseeskiri (edaspidi ohutuseeskiri) täpsustab relvakäsitsemise ja laskeharjutuste läbiviimise ohutuseeskirja OE 2.1 nõudeid käsigranaadi käsitsemisel ja heitmisel.
2. Ohutuseeskiri on täitmiseks Kaitseväes ja Kaitseliidus.
3. Ohutuseeskirjale peab kohaldama OE 1.2 ja OE 1.3 sätteid, vastava käsigranaadi kasutusjuhendit, demineerimistöode korda, lahingumoona käitlemise korda, laskeväljaõppe dokumente, harjutusvälja kasutuseeskirja ja väljaõppehitsetele esitatavaid tehnilisi nõudeid.
4. Käsigranaadi käsitsemisel ja heitmisel peab läbiviija olema läbinud vastava väljaõppe.
5. Granaadi heitmise kavandamisel peab läbiviija arvestama heitja(te) granaadi käsitsemise oskusega. Kui heitja on aja-, tegev- või reservteenistuses heitnud harjutus- või lahingugranaati, võib läbiviija harjutusgranaadi heitmise vahele jätta.
6. Kui heitja on saanud käsu käsitseda granaati, mille väljaõpe tal puudub, on ta kohustatud sellest käsu andjale ette kandma.
7. Kui heitjal puudub granaadi väljaõpe või läbiviijal on heitja oskuse suhtes kahtlusi, peab heitja enne heitmist läbima granaadi käsitsemise ja ohutuse väljaõppe.
8. Enne igat granaadi heitmist peab kordama/harjutama läbiviija juhendamisel:
 - 8.1. heitmist;
 - 8.2. kaevikusse kukkunud granaadi eest varjumist;
 - 8.3. kaeviku, varje servale või lähedale kukkunud granaadi eest varjumist.
9. Granaadi mõju- ja ohuala määramisel (vt tabel 1) on ohutuseeskirjas lähtutud tootja andmetest.
10. Ohutuseeskirja haldab jalaväeinspektor.

2. peatükk Läbiviimine

11. Granaadi heitmisel peab olema tagatud meditsiinitoetuse tase 3.
12. Granaadi heitmisel osalejad ja selle korraldajad **peavad** kandma:
 - 12.1. kiivrit;
 - 12.2. killu- või kuulivesti;
 - 12.3. ballistilisi kaitseprille ja kuulmiskaitset (kõrvaklappe);
 - 12.4. kindaid. Heitekäe kinnas peab võimaldama kindlat haaret ja head päästikuhoovatunnetust. Olenemata heitekäest peab päästikuhoob jääma peopessa.
13. Keelatud on väljastada ja/või vastu võtta defektiga (nt praod, löögijäljed jms) granaati. Defektiga granaat eraldatakse tervest granaadist ja tagastatakse väljastajale või demineeritakse.
14. Granaadi heitmine pimedal ajal või halva nähtavuse korral on **keelatud**.
15. Talvel peab sihtmärkide ümbruse 25 m raadiuses puhastama lumest kuni pinnaseni.
16. Granaati peab käsitsema nii, nagu selle granaaditüübi kasutusjuhendis kirjas.
17. Ühelt granaadi heitekohalt on lubatud heita korraga üks granaat.
18. Juhul kui granaadi splindi eemaldamisel päästikuhoob vabaneb, tuleb granaat viivitamatult käest heita ohutusse suunda ja varjuda.
19. Keelatud on maha kukkunud splindita granaati üles võtta ja seda uuesti heita.
20. Lahingumoonapunkt peab paiknema granaadi heitekohaga taga või kõrval eraldi kaevikus või muus maapealses kindlustatud kohas. Lahingumoonal väljastuskohas tohivad olla lahingumoonal eest vastutaja ja granaadi saama tulnud heitja.
21. Ooteala peab asetsema heitekohaga taga. Juhul kui ooteala jääb ohuala piiridesse, siis peab see olema eraldi kaevikus või muus maapealses kindlustatud kohas. Ootealal peab paiknema ülejäänud heitmisel osalev isikkoosseis, kes ootab oma heitekorda või on heite sooritanud.

3. peatükk Granaadi mõju- ja ohuala

22. Granaadi mõjuala on tootja poolt garanteeritud ruumiline ala, kus granaadi plahvatusel tingitud lööklaine, killud või purustus on isiku(te)le **surmav**.
22.1. Granaadi mõjuala saab vähendada kuulikindlate materjalide või -varjete kasutamisega.
23. Granaadi heitmise ohuala määramiseks tõmmatakse sihtmärgi keskpunktist vastava granaaditüübi ohuala raadiusega ring (vt tabel 1).

Tabel 1. Granaatide heitmise mõju- ja ohualad

Granaaditüüp	Mõjuala meetrites	Ohuala raadius meetrites	Õhuohuala raadius meetrites
m/56 (SHGR 56)	15-20	200	100
RGD-5	15-20	200	100
G 59	15-20	200	100
OffHGr 85	10	200	100
SplHGr 85	15	200	100
DM 61	20	150	75
F-1	150-200	200	100

24. Kui heidetud granaat ei plahvata, peavad heitmisel osalejad jääma varjesse 15 minutiks.
25. Plahvatamata granaat tuleb enne heitmise jätkamist demineerida. Demineerimiskord peab olema sätestatud väljaõppeürituse käigus.
26. Lõhkemata granaadi demineerimise ohuala raadius on 300 m.

4. peatükk Isikkoosseis ja vastutus

1. jagu Harjutusheitealal

27. Granaadi heitmisel peab isikkoosseis paiknema läbiviija määratud ootealal. Harjutusheitealal (edaspidi heitealal) tohivad olla kontrollija ja heitja.
28. Kontrollija peab enne granaadi heitmist selgitama ja harjutama heitajale tegevusi ohtlikes olukordades (nt splindita granaat kukub heitealal maha, kaeviku servale jne).
29. Ohtliku olukorra tekkides otsustab eemaldatud splindi tagasipanemise kontrollija.
30. Granaati tohib käsitseda ainult kontrollija järelevalve all.
31. Käsklused ja tegevus heitealal (nt kaevikus):
- 31.1. Kontrollija: „**Granaat ette valmistada!**“;
 - 31.2. Heitja valmistab granaadi ette ja hüüab kõva häälega: „**Granaat ette valmistatud!**“;
 - 31.3. Kontrollija: „**Vastane ... (nt ees 20 m, seinaga taga jne), hävita granaadiga!**“;
 - 31.4. Heitja viib granaadi lahingasendisse ja hüüab: „**Vastane ... (nt ees 20 m, seinaga taga jne), kata, hävitan granaadiga!**“;
 - 31.5. Kontrollija etendades lahingupaarilist vastab: „**Katan!**“;
 - 31.6. Heitja hüüab: „**Heidan!**“, ja heidab granaadi sihtmärgi suunas, mis on kõigile käskluseks varjuda;
 - 31.7. Kui heide ebaõnnestub või tekib ohtlik olukord, annab kontrollija käskluse „**Varjuda!**“, mille järel kõik peavad kohe varjuma.
32. Kontrollija peab jälgima granaadi heitesuunda maandumiseni ja seda et heitja kohe varjuks ning seejärel ise varjuma.

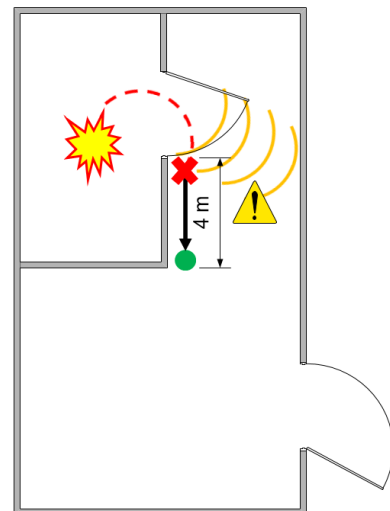
33. Peale granaadi plahvatust annab kontrollija heitjale tagasisidet ja käskluse edasiseks tegevuseks.

2. jagu Taktikaline olukord

34. Taktikalises olukorras on lubatud heita granaati, kui heitja(d) on varem harjutanud granaadi heitmist harjutusheitealal.
35. Granaadi heitmisel taktikalises olukorras peab heitmise juures olema kontrollija.
36. Allüksus peab taktikalises olukorras asuma väljaspool granaadi mõjuala (nt kaevikus, varje taga jne).
37. Kontrollija peab enne granaadi heitmist selgitama ja harjutama allüksusega tegevusi ohtlikes olukordades (nt splindita granaat kukub heitealal maha või keegi allüksuse koosseisust ei ole varjunud).
38. Käsklused ja tegevus taktikalises olukorras (nt lahinglaskeharjutusel) üksuse koosseisus:
- 38.1. Heitja: „**Vastane ... (nt ees 10 m, kaevikus; punkris; seinaga taga jne) kata, hävitan granaadiga!**“;
- 38.2. Lahingupaariline vastab: „**Katan!**“;
- 38.3. Heitja veendub visuaalsel vaatlusel, et granaadi võimalikus mõjualas on ainult sihtmärk ja viib granaadi lahingasendisse ja hüüab: „**Heidan!**“, ning heidab granaadi sihtmärgi suunas, mis on kõigile käskluseks varjuda;
- 38.4. Kontrollija jälgib granaadi heitesuunda maandumiseni ja seda et kõik oleks varjunud ning seejärel ise varjuma;
- 38.5. Kui heide ebaõnnestub või tekib ohtlik olukord, annab kontrollija käskluse „**Varjuda!**“, mille järel kõik peavad kohe varjuma.
39. Peale granaadi plahvatust jätkatakse tegevust.

5. peatükk Granaadi kasutamine siseruumis

40. Siseruumis peab heitja kandma isikukaitsevarustust vastavalt eeskirja punktile 12.
41. Granaati võib heita siseruumis ainult kuulikindlate seinte olemasolul.
42. Vältimaks siseruumis granaadi plahvatusest tingitud ohtlikku lööklainet, kilde ja sütiku osade rikošetti, peab heitja liikuma heitekohast 4 m tagasi (vt joonis 1).
43. Siseruumis granaadi kasutamisel peab arvestama, et 4 m kaugusel heitekohast on granaadi plahvatamisel maksimaalne rõhk 0,05 bar-i ja helitugevus 168 dB.

Joonis 1. Ohutusnõuded granaadi kasutamisel siseruumis